Základní škola Jana Noháče, Břeclav, Školní 16
příspěvková organizace

Preventivní program školy

školní rok 2026 - 2027

Zpracovala: Mgr. Šárka Helešicová, školní metodik prevence
Pedagogická rada projednala dne: 24. 08. 2026
Platnost od 01. 09. 2026

Mgr. Marcela Minaříková
ředitelka školy

Preventivní program školy (PPŠ) vychází ze školského zákona č. 561/2004 Sb., vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (s reflexí změn k 1. 1. 2026), a aktuálního Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování.

1. Program zařazuje do systému prevence konzumaci návykových látek včetně alkoholu a nikotinových výrobků, poruchy příjmu potravy, záškoláctví, majetkovou kriminalitu, šikanu a kyberšikanu, extremismus, rasismus, intoleranci, syndrom týraného dítěte (CAN) a další rizikové jevy v souladu s metodickými pokyny MŠMT.
2. PPŠ je vypracován na základě diskusí s vedením školy a učitelským sborem, analýzy aktuální situace školy, sledování výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce, mapování klimatu školy a evaluace realizovaných aktivit.
3. ZŠ Jana Noháče Břeclav je škola pouze pro 1. stupeň. Díky nižšímu počtu žáků se jedná o školu rodinného typu. Moderní prostředí a klima přívětivé atmosféry umožňují individuální a individualizovaný přístup ke každému dítěti.

1. PORADENSKÉ SLUŽBY VE ŠKOLE

Na realizaci PPŠ se podílí pedagogický sbor, rodiče, odborníci a externí specializované instituce. Koordinaci tvorby a vyhodnocování celého programu zajišťuje školní metodik prevence. Na škole působí tito specialisté s vymezenými kompetencemi:

- **Školní metodik prevence (ŠMP):** Koordinuje tvorbu a vyhodnocování PPŠ, metodicky vede třídní učitele, koordinuje tvorbu a implementaci Krizových plánů školy při výskytu rizikového chování a zajišťuje screeningy duševního zdraví.
- **Výchovný poradce (VP):** Spolupracuje s ŠMP při řešení výchovných problémů, koordinuje kariérové poradenství a přechod žáků na 2. stupeň ZŠ.
- **Školní speciální pedagog (ŠSP):** Zajišťuje depistáže, pedagogickou diagnostiku obtíží a intervenční činnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

2. CÍLE PPŠ A ZACÍLENÍ NA RIZIKOVÉ JEVY

Hlavním cílem prevence je výchova ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování, rozvoj zodpovědnosti za své jednání a dovednost řešit problémy bez pomoci návykových látek. Je součástí Školního vzdělávacího programu a směřuje k udržení optimálního sociálního klimatu.

2.1. Krátkodobé cíle

- Zmapování rizikových míst v prostorách školy, kde může docházet k rizikovému chování.
- Zmapování potřeb třídních učitelů, kolektivů i ostatních pedagogických pracovníků pomocí dotazníkového šetření na konci školního roku.
- Informování žáků i jejich zákonných zástupců o fungování a dostupnosti poradenských služeb ve škole.
- Orientační šetření v třídních kolektivech pro včasné odhalení potenciálního rizikového chování.

2.2. Dlouhodobé cíle – žáci

- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu a posilovat negativní vztah k návykovým látkám.
- Prohlubovat povědomí o rizikových jevech a posilovat právní vědomí přiměřeně věku.
- Posilovat zdravé sebevědomí, umění prosadit se v kolektivu a řešit konflikty nenásilnou formou.

2.3. Dlouhodobé cíle – učitelé

- Průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti primární prevence a krizové intervence.

- Týmová spolupráce pedagogického sboru při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s pracovníky poradenských služeb.
- Zlepšování komunikace mezi rodinou a školou, rozvoj komunikačních dovedností směřujících k vzájemné úctě.
- Sledování třídních kolektivů se začleněnými dětmi v rámci inkluzivního vzdělávání.

2.4. Specifické zaměření pro aktuální školní rok

Na základě evaluace minulého roku se škola v tomto období zaměří na tyto jevy:

- Vulgární vyjadřování a slovní agresivitu.
- Zlepšení vztahů v třídních kolektivech a důslednou prevenci záškoláctví.
- Prevenci šikany, kyberšikany a netolismu.
- Prevenci rasismu, xenofobie a podporu multikulturní výchovy.
- Prevenci rizikového chování v dopravě a předcházení úrazů.

3. FORMY A METODY REALIZACE PRIMÁRNÍ PREVENCE

Primární prevenci na 1. stupni realizuje třídní učitel. Témata jsou zařazována do vyučování ve všech výchovně vzdělávacích předmětech (zejména prvouka, přírodověda, vlastivěda) a v rámci pravidelných třídnických hodin.

3.1. Využívané metody a formy

- Nácvik komunikačních dovedností, psychosociální hry a metody aktivního sociálního učení.
- Výchovně-vzdělávací pořady, přednášky, besedy s odborníky, exkurze, školy v přírodě a výlety.
- Využívání anonymní schránky důvěry a možnost individuálních konzultací žáků s pedagogy.
- Aktuální preventivní informace na školních nástěnkách a webu.

3.2. Plánované tematické preventivní programy a screeningy

1. ročník:

Orientační diagnostika matematických dovedností a představ (Aplikace Včelka),
pedagogická diagnostika iSophi mapující silné stránky a potřeby dítěte (realizuje ŠSP a VP).
Test přítomnosti primárních reflexů – Speciální pedagožka školy

1. až 5. ročník (Průběžně):

Screening duševního zdraví žáků – pravidelné mapování psychické pohody žáků za využití standardizovaných metodických nástrojů (dotazníky zaměřené na klima třídy, bezpečí a emoce) pod vedením ŠMP a ŠSP.

2. až 5. ročník: Cílené preventivní programy nabízené společností Podané ruce o.p.s. dle aktuální poptávky třídních učitelů.
Internetem bezpečně, Kybešikana – Podané ruce o. p. s.

1. třída

• Osobní bezpečí, riziková místa a situace, vhodná a nevhodná místa pro hru
• Dopravní výchova
• Základní vztahy mezilidské komunikace
• Denní režim
• Základní hygienické návyky
• Rodina jako bezpečné místo, vztahy v rodině

2. třída

• Lidské tělo, první pomoc při drobných poranění, prevence nemocí a úrazů
• Zdraví a jeho ochrana
• Riziková místa a situace
• Vztahy mezi lidmi

• Chování v krizových situacích

3. třída
• Pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy, drogové závislosti, zdraví a jeho ochrany
• Lidé kolem nás, multikulturní výchova, tolerance k jiné národnosti
• Vhodné chování k ostatním spolužákům, vztahy mezi lidmi
• Základy sexuální výchovy
• Návykové látky a zdraví, osobní bezpečí

4. třída
• Lidské tělo, odlišnost mezi pohlavím
• Životospráva a důsledky nevhodných návyků
• Prevence nemocí a úrazů
• Dopravní výchova
• Pojmy drogová závislost a sexuální výchova, partnerské vztahy
• Vztahy v dětském kolektivu

5. třída
• Domov, rodina, důvěra, vztahy
• Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
• Vztahy v dětském kolektivu
• Komunikace
• Puberta
• Nebezpečí při komunikaci s cizími lidmi
• Zneužívání a jiné formy násilí v médiích
• Partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
• Dopravní výchova

3.3. Nabídka volnočasových aktivit (Zájmové útvary školy)
Škola aktivně podporuje zdravé využívání volného času nabídkou kroužků:
Parkur
Gymnastika
T-ball
Taneční N.C.O.D.,
Angličtina na přijímačky
Drátenický mistr
Veselá věda
Veselé kostičky.

4. AKČNÍ PLÁN AKTIVIT (HARMONOGRAM 2026/2027)
Jednorázové a vícedenní aktivity organizované nad rámec běžné výuky:

- **Září:** Adaptační program (1. třídy), Sportovní den, Knihovnické lekce (celá škola), Plavecký výcvik (3. třídy), Logická olympiáda (2.–5. tř.), Dopravní výchova (3. třídy), Venkovní výuka, Škola v přírodě (5. třída), Planetárium (4. třídy).
- **Říjen:** Listování s L. Hejlíkem, Knihovnické lekce, Venkovní výuka, Halloween v AJ, Keramická dílna (1. a 2. roč.), Zdravý týden, Přespávačka ve škole (4. a 5. tř.), Vida centrum Brno (4. třídy).
- **Listopad:** Knihovnické lekce, Barevný týden, Rozsvěcování vánočního stromu, Divadlo Polárka (1. a 4. třídy).
- **Prosinec:** Mikulášská nadílka, Knihovnické lekce, Vánoční dílny pro žáky, tvořivé dílny pro rodiče a prarodiče, Den deskových her, Turnaj v pexesu.

- **Leden:** Knihovnické lekce, Recitační soutěž (třídní kola), Kurz bruslení, Divadlo Polárka Brno (4. třídy), Vida centrum Brno (5. třída), Filmové představení.
- **Únor:** Kurz bruslení, Knihovnické lekce, Edukativní návštěva nemocnice (3. třídy), Orientace na mapě s horskou průvodkyní (3. třídy).
- **Březen:** Ekologická akce „Ukliďme Starou Břeclav“, Knihovnické lekce, Matematický klokan (2.–5. tř.), Velikonoční dílny, Divadelní představení (1. třídy).
- **Duben:** Den Země, Venkovní výuka, McDonald’s Cup, Knihovnické lekce, Tvořivé dílny na jarmark, Ekologický program v Kančí oboře (3. třídy), Skanzen Modrá (4. třídy), Dům přírody Pálavy (2. třída).
- **Květen:** Májová slavnost a školní jarmark, Knihovnické lekce, Škola v přírodě (4. třída), Venkovní výuka, Besídka ke Dni matek (3. třídy), Přespávačka ve škole (5. třída), Vzdělávací program Pohansko (4. třídy), Vida centrum Brno (3. třídy), Výlet do Planetária a ZOO Brno (1. třídy).
- **Červen:** MDD v Bruno Parku Brno, Dopravní výchova (1. třídy), Pasování na čtenáře (1. třídy), Venkovní výuka, Olympiáda břeclavských škol, Závěrečné třídní výlety, Anglicko-české divadlo (3.–5. tř.), Rozloučení se školním rokem.

5. SPOLUPRÁCE S RODIČI A INFORMOVANOST

- **Informační kanály:** Webové stránky školy, Facebook, elektronický systém EduPage (žákovská a třídní kniha), třídní schůzky, individuální konzultace, triády (učitel + rodič + žák) a místní tisk.
- Zákonní zástupci jsou včas a úplně informováni o případném rizikovém chování žáka; škola jim poskytuje metodickou pomoc a zprostředkovává kontakty na odborná pracoviště.
- Škola prokazatelně seznamuje rodiče se Školním řádem, řádem školní družiny, PPŠ a Pravidly hodnocení žáků.

6. PODPORA DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ, WELLBEINGU A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

- Vzhledem k věkovému složení žáků (1. stupeň) se preventivní činnost aktivně zaměřuje na rozvoj duševní pohody (wellbeingu), pozitivního sebehodnocení, zvládání stresu a emocí. Tato témata jsou plně implementována do výchovně vzdělávacích předmětů, třídnických hodin a osobnostního rozvoje žáků.
- Konkrétní postupy pedagogických pracovníků při výskytu jednotlivých forem rizikového chování a akutních psychických krizí jsou detailně rozpracovány v Krizovém plánu školy, který je nedílnou Přílohou č. 1 tohoto Preventivního programu školy.
- Pokud jakákoli mimořádná událost vyvolá zájem sdělovacích prostředků, informace médiím poskytuje výhradně vedení školy nebo jím pověřený pracovník. Z rizikového chování jsou vyvozována opatření v souladu se Školním řádem.

7. VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

- Účast ŠMP, výchovného poradce a ostatních pedagogů na akreditovaných kurzech zaměřených na prevenci rizikového chování, duševní zdraví, kyberprostor, řešení šikany a závislostí.
- Průběžné samostudium odborné literatury a využívání metodických materiálů MŠMT.

- Metodické vedení pedagogického sboru v oblasti prevence ze strany specialistů poskytujících poradenské služby ve škole.

V Břeclavi dne 20. 8. 2026 zpracovala: Mgr. Šárka Helešicová, školní metodik prevence